МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

"Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

"КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА"

(Одеса, 22-23 травня 20235 року)

Одеса -2025

УДК: 1:403:316.6 (08)

Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства // Матеріали VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» (Одеса, 22-23 травня 2025 р.) 189 с.

Рецензенти:

Голубович Інна Володмирівна — доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

Еременко Олександр Михайлович — доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

- Збірник матеріалів VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства; соціокультурні трансформації молодіжного соціуму; соціокультурні трансформації освітнього середовища; культуру бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства; філософію менеджменту соціокультурної діяльності у контекстуальному полі глобальних трансформаційних процесів. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 26 червня 2025 р.

«Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» 22-23 травня 2025 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна — перший проректор з навчальної та науковопедагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна — проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Руславович — доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна — доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна — доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

класичного і некласичного типів раціональності, трансформується в контексти і практику дигітальної освіти.

Попри значні кроки в цьому напрямку, здійснені в результаті повсюдного запровадження інформаційно-цифрових технологій в навчальний процес, дигітальна освіта по суті залишається здебільшого поки що теоретичним конструктом, який потребує детального аналізу і вироблення шляхів та перспектив його подальшого розвитку.

Список використаних джерел

- 1. Култаєва М. (2018). Провокативна філософія освіти. *Philosophy of Education*. 23 (2), 32-69.
- 2. Пінкер, Стівен. (2019). Просвітництво сьогодні. Аргументи на користь розуму, науки та прогресу. Київ: Наш формат.
- 3. Пролеєв, С.В. (2021). *Влада і суспільство: постмодерна перспектива: Монографія.* Київ: Дух і Літера.
- 4. Уэбстер, Ф. (2004). *Теории информационного общества*. Москва: Аспект Пресс.
- 5. Харарі, Ю.Н. (2018). *21 урок для 21 століття*. Київ: Форс Україна.
- 6. Cappuro, R. (2017). *Homo digitalis. Beiträge zur Ontologie, Anthropologie und Ethik der digitalen Technik.* Berlin: Springer. doi: 10.5771/0010-3497-2018-1-97

David Schwartz - Professor of political science (Los Angeles University) (USA), Daniel Hasidim Or Chalon - Doctor of Philosophy in Economics (Los Angeles University) (USA)

ETHICS OF A LIVING PERSON IN THORSTEIN VEBLEN PHILOSOPHY: THE TRANSFORMATION OF MODERN SOCIETY

Since the XVIII century, states around the world have been building socioeconomic policies and constructing economic tools based on the ideas of man as Homo economicus. A. Smith, D. Hume, J. S. Mill believed that people are "exclusively beings who want to possess wealth" [1, 2, 3]. This provision means that every market participant strives to preserve their wealth and, finding themselves in the role of a consumer, acts on the basis of this desire: they choose utilitarian goods and services with the most favorable price-quality ratio. In general, it acts mostly rationally.

The American scientist, philosopher Thorstein Bunde Veblen inevitably drew attention in his understanding of man to social inequality and obviously unwise consumption of the rich from his point of view – when it is difficult to provide

yourself with the most necessary things, you involuntarily look at the prices of trinkets bought by the rich and imagine how many months of life this money would last.

The behavior of rich consumers, of course, is often difficult to call rational from the point of view of preserving wealth. Extravagance is more than interesting in itself as a trait of economic behavior. For T. Veblen, the importance of an interdisciplinary approach to studying the behavior of a living person, a consumer of material goods, becomes obvious, which significantly expands the concept of rational: it means not only the desire for direct economic benefits, but above all (under psychological social pressure) for social benefits. T. Veblen presents the results of his research in the book "Theory of the leisure class" (Theory of the leisure class, 1899) [4].

The focus of T. Veblen's attention falls on the "inactive" class as a stratum of humanity that consists of all peoples (it begins to form in Europe during the development of feudalism) and is mainly engaged in management, war, sports, entertainment and performing rites of piety, that is, classes that are not aimed at increasing the state through productive, creative efforts (but only by admiration, if we are talking about war and management). The inactive class – the nobility, the clergy and their environment-is distinguished by Honorable activities and access to the best goods and services, characterized by concentration on them and detachment from everything inherent in the lower strata.

In addition to their own satisfaction of natural needs, the nobility is distinguished by demonstrating their capabilities and high position in the hierarchy. T. Veblen calls this demonstrative idleness and demonstrative consumption. The concept of idleness includes activities that are completely optional from the point of view of survival and prove a noble origin, including training in refined manners, refined taste and lifestyle. Those whose strength is absorbed in work cannot afford to spend the energy and time to acquire these skills. Demonstrative consumption is also designed to emphasize the valor and rank of the consumer. It is decent and honorable to consume expensive items — beverages, drugs, food, clothing. A valiant person should understand these things, cultivating legibility to the smallest detail. So the nobility often loses the skills (for example, the military) that once allowed them to take a high position. The warrior becomes a connoisseur of dishes and a theater critic. For society, such a representative of the leisure class becomes a parasite, wastefully consuming resources, losing its useful significance.

T. Veblen notes the widespread view of a woman as a reflection of a man, that is, another object confirming his status: "a high heel, a skirt, an unusable hat, a corset and the general awkwardness of wearing such clothes that serve as a clear feature of the clothing of all cultured women, and give so much evidence that according to the principles of modern civilized society, a woman is still economically dependent on men in theory - that she, perhaps in the theoretical sense, is still a slave of a man. The

reason for all this ostentatious idleness, which is represented by women, and the specifics of their clothing, is that women are servants who, in the division of economic functions, were given the duty to present evidence of the solvency of their master".

T. Veblen draws attention to the important process of consolidating demonstrative consumption through culture: "any demonstrative consumption that has become a custom is not ignored in any strata of society, even the most impoverished. The last items of this article of consumption are abandoned only under the pressure of a cruel need. People will endure extreme poverty and inconvenience before they part with the last claim to monetary decency, with the last trinket" [4, p. 124]. T. Veblen calls for the rejection of wasteful demonstrative consumption, subordinating production to technocrats who use resources more efficiently. At the same time, he noted that a person has a skill that opposes the demonstration of social instinct, approves of productive work, is useful and is aimed at satisfying utilitarian needs.

Approving the instinct of mastery and criticizing capitalism, which, from his point of view, condones extravagance on an increasingly large scale, T. Veblen becomes one of the main founders of a new view of human behavior in the economy and understanding the socio-cultural foundations of a living person. Although extravagance was not defeated (which is understandable), thanks to it, economists appreciated the importance of irrational (from a purely economic point of view) consumption. Therefore, modern socio-economic philosophy has gone from criticizing Homo economicus to fully recognizing Homo socialis, for which social and ethical benefits in general are often more important than direct monetary benefits. In other words, living people are a little better off because of their morals than Smith, Hume, and Mill thought.

The popularization of this idea, as the experiments of modern philosophers who study the behavior of a living person around the world show, turns out to be extremely useful: expecting other market participants to act as "beings who want to possess wealth", people tend to act themselves based on monetary motivation, pushing aside ethical motives. Therefore, today it is very important to study a separate science "Philosophy of Money". Expecting ethical behavior from each other, research participants show a high propensity for socially oriented, ethical actions. Some private companies (Hewlett-Packard, Apple, Google, and others) have successfully used these ideas to create a system of employee Control and corporate culture, abandoning the priority of repressive, punitive influence. The near future promises a wide application of ideas about Homo Socialis by legislators, but according to modern philosophical knowledge, this idea will be incomplete without taking into account Homo Moralis.

REFERENCES

- 1. Adam Smith. The Wealth of Nations: An Inquiry into the Nature and Causes. Publisher: Modern Library, 1994. 1200 p.
- 2. David Hume. A Treatise of Human Nature: Being an Attempt to Introduce the Experimental Method of Reasoning into Moral Subjects. Publisher: Oxford University Press, 2000. 288 p.
- 3. John Stuart Mill. Principles of Political Economy. Publisher: Atlantic Publishers & Distributors, 2011. 792 p.
- 4. Thorstein Veblen. The Theory of the Leisure Class (Dover Thrift Editions: Economics). Publisher: Dover Publications, 1994. 256 p.

Yershova-Babenko Irina Viktorivna, Doctor of Philosophy, Professor, Academician of the UN International Academy of Informatization, Professor of the Department of Management and Innovative Technologies of Sociocultural Activity, Institute of Public Administration and Administration of the Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov 9, Pirogova str., Kyiv, 02000, Ukraine

CONCEPT AND HYPERTHEORY «BRAIN-PSYCHE-MIND/CONSIOUSNESS» - IS POST-NON-CLASSICAL GENERAL SOLUTION OF THE PROBLEM AND THE METHODOLOGY OF THE STUDY PHENOMENA OF PSYCHOMETRY

Abstract

From the point of view of the synergetic approach, a general post-classical solution to the problem of human brain and psyche research is proposed based on the methodology of their research as synergistic objects and the product of their joint activity, the methodology of the research of "psychomeric environments/systems", the phenomenon of psychometry. The concept (macrostructure) "brain-psyche (mind/consciousness, ...)" was introduced. It is shown that each of the components of this concept is researched by specialists from the standpoints and terms of synergetics, psychosynergetics, and alphalogy.

Keywords: synergetics, psychosynergetics, alphalogy, psychomeric environments/systems, psychomericity, concept (macrostructure) "brain-psyche (mind/consciousness, ...)".

One of the most pressing problems of our time can be considered the search for a general solution to the problem of studying the brain and the human psyche, his consciousness.

The purpose of this work is to propose a post-non-classical general solution to this problem, including in the field of attention the joint activity of the brain and psyche, the product of this activity, the phenomenon of "psychomeric

3MICT

Програма конференції Пленарне засідання	4-18
•	19
Ільїн Володимир Васильович ДИГІТАЛІЗАЦІЯ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН І	19
ПЕРСПЕКТИВИ В НІЙ ЛЮДИНИ:PRO I CONTRA	22
David Schwartz	22
ETHICS OF A LIVING PERSON IN THORSTEIN VEBLEN	
PHILOSOPHY: THE TRANSFORMATION OF MODERN	
SOCIETY	
Yershova-Babenko Irina Viktorivna,	25
CONCEPT AND HYPERTHEORY «BRAIN-PSYCHE-	
MIND/CONSIOUSNESS» - IS POST-NON-CLASSICAL GENERAL	
SOLUTION OF THE PROBLEM AND THE METHODOLOGY OF	
THE STUDY PHENOMENA OF PSYCHOMETRY	
Возний Ігор Петрович	33
СОЦІАЛЬНО-ЦІННІСНІ СМИСЛИ В НОВІТНЬОМУ	
ЖИВОПИСІ УКРАЇНИ: КОНТЕКСТ ВІЙНИ(НА ПРИКЛАДІ	
МУРАЛІВ	
Висоцька Ольга Євгенівна	37
ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ	
ГРОМАДЯН УКРАЇНИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ	
Еременко Олександр Михайлович	40
ФУНДАМЕНТАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ПІДСТАВИ	
СУЧАСНОЇ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ КРИЗИ, В ОСОБЛИВОСТІ	
ВІЙНИ В УКРАЇНІ	
Борінштейн Євген Руславович	45
СОЦІОКУЛЬТУРНА ТРАНСФОРМАЦІЯ МОРАЛЬНИХ	10
УНІВЕРСАЛІЙ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Іванова Оксана Станіславівна	48
СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТВОРЧОСТІ	40
ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Ільїна Антоніна Анатоліївна	50
ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ДИГІТАЛІЗАЦІЇ	30
ТА ЇЇ АМБІВАЛЕНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ	
	:
Секція 1. Соціокультурні засади трансформацій цінні	сноі
сфери життєдіяльності суспільства	_
Stovpets Vasyl, Stovpets Oleksandr,	54
RESPECT FOR HUMAN RIGHTS AS A PREREQUISITE FOR	
UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION	